

MARINA ROMÂNĂ ÎN SISTEMUL DE APĂRARE A GRANIȚEI DE EST (1918-1921)

NICOLAE PETRESCU*

Situația politico-militară la granița de est a României după revenirea Basarabiei la patria mamă. La începutul anului 1918 granița de Est a României ridica probleme deosebite pentru guvernul și comandamentele militare superioare ale țării. Acestea urmăreau cu atenție și chiar cu îngrijorare evenimentele politico-militare ce se derulau la răsărit, considerate a fi foarte primejdioase pentru interesele naționale ale românilor. Se lua în calcul, în mod deosebit, vehemența cu care Rusia Sovietică și Ucraina respingeau unirea de la 27 martie/9 aprilie 1918 a Basarabiei cu România. Prin glasul Comisarului poporului pentru afacerile străine al Sovietelor, Cicerin, acest fapt istoric era contestat și socotit ca o anexiune a statului român, „A fost un act de violență”, spunea Cicerin - față de populația basarabească care în mod franc și în unanimitate a protestat împotriva ocupației române.

Și Ucraina Sovietică a cerut imperativ guvernului român să-și retragă în „48 de ore” trupele din Basarabia. Mai mult aceasta arăta printr-o notă adresată guvernelor român, german, austro-ungar, turc și bulgar că Basarabia din punct de vedere etnografic, economic și politic „formează o unitate indivizibilă a teritoriului Basarabean”.

La conferința de pace de la Paris Rusia Sovietică a organizat o puternică campanie împotriva României, încercând prin toate mijloacele - note, memorii, broșuri etc. - să convingă că unirea s-a făcut sub teroare, că în Basarabia românii nu erau în majoritate, că Rusia a eliberat de sub turci această provincie etc.

România prin reprezentanții săi, a răspuns însă ferm, respingând toate pretențiile Rusiei, obținând semnarea la 28 octombrie 1920, a Tratatului prin care Anglia, Franța, Japonia și Italia au recunoscut suveranitatea ei asupra teritoriului dintre Prut, Nistru și Marea Neagră¹.

Printre evenimentele de la granița de est ce se găseau în atenția României se numărau: începerea intervenției Angliei, Japoniei, S. U. A., Antantei asupra Rusiei Sovietice, răscoala alb-gardiștilor ruși, denunțarea de către Rusia a Tratatului de pace de la Brest-Litovsk, ocuparea Ucrainei și a Crimeei de către trupele germano-austriece, ofensiva amiralului Kolceak, succesele Armatei Roșii (intrarea în Odessa, eliberarea

* Pitești.

¹ U. R. S. S. a respins unirea Basarabiei cu România. Tratatul a fost ratificat de către România și Anglia la 9 mai 1922, de către Franța la 11 mai 1924 și de către Italia la 7 martie 1927. Japonia nu a ratificat acest tratat.

Ucrainei de trupele lui Denikin, zdrobirea generalului Vranghel, intrarea în Crimeea), înfrângerea celor trei campanii ale Antantei. Conform dispozițiilor M. C. G. român au fost dislocate în Moldova, Bucovina și Basarabia, cu preponderență pe malul drept al Nistrului, numeroase forțe militare de infanterie, artilerie, aviație, marină, grăniceri și jandarmi constituindu-se Armata de Est. Aceasta a trecut prin diferite organizări pentru a răspunde cu succes unei invazii străine în Basarabia. Apărarea Nistrului a fost organizată pe trei mari sectoare: de sus, de mijloc și de sud.

Ulterior s-a format Corpul II Armată înglobând Divizia I-a Cavalerie și Diviziile 9 și 10 Infanterie. La comanda Corpului II Armată a fost numit generalul de divizie Popovici (12 aprilie 1920).

Corpul II Armată a primit misiunea de a asigura „Paza frontierei de Est a României împiedicând încercările inamicului de a trece Nistrul, a-l face prizonier sau a-l îneca în Nistru, aruncând dincolo de acest râu ceea ce nu ar fi putut fi capturat și înecat în cazul când ar fi parvenit să pună piciorul pe malul drept făcând prin această acțiune inviolabil teritoriul Basarabiei”. În responsabilitatea forțelor militare de pe teritoriul acestei provincii intra și „asigurarea vieții și avutului locuitorilor contra răufăcătorilor, reprimarea actelor de rebeliune, asigurarea ordinii în centrele importante cât și în întreaga regiune”.

În cadrul operațiunii de apărare a Nistrului M. C. G. a organizat Comandamentul Aeronautic al Armatei de Est format din șapte escadrile (trei de recunoaștere, trei de vânătoare și una de bombardament) trei companii de aerostațieri, o secție foto și două secții meteo.

Aviația, organizată în Grupul I Aeronautic, comandant maiorul Beromiade a primit ca misiuni: recunoașteri îndepărtate pentru supravegherea frontului, reglarea tragerilor artileriei și controlul eficacității tirului, fotografierea dispozitivelor fronturilor, legătura cu trupele de infanterie, executarea de bombardamente mici (avioanele de recunoaștere); zboruri de vânătoare și de protecție, recunoașteri sumare cu alegerea însă a unor obiective cu o importanță tactică mare (avioanele de luptă).

Prin unirea Basarabiei cu România și mutarea frontierei de est pe Nistru statul român a căpătat o nouă cale de transport fluvială de mare importanță rezultată din faptul că Nistrul avea o lungime de navigație de peste 900 de km. Noua situație reclama participarea la apărarea Nistrului și a unor forțe navale. În acest scop M. C. G. a dispus să se constituie Escadrila de Vedete Nistru formată din vedete, șalupe fluviale și diferite vapoare.

La Corpul II Armată a funcționat Serviciul Marinei condus de locotenent-comandorul Păgonat Constantin. Escadrila de Vedete Nistru a fost subordonată operativ Brigăzii a 9-a Infanterie ce se afla în stăpânirea sectorului Tighina-Bugaz și care mai avea în compunerea sa regimintele 7 și 33 Infanterie, trei baterii de artilerie calibrul 75 mm și o baterie de obuziere de 105 mm.

Trupele române din dreapta Nistrului s-au confruntat cu numeroase evenimente ajungându-se până la ciocniri violente cu grupări armate de bolșevici. Au fost numeroase atacurile cu focuri de armă și mitralieră a pichetelor și patrulilor de grăniceri, incursiunile peste Nistru făcute iarna pe gheață și cu bărcile primăvara, vara și toamna, uciderea și capturarea unor militari români, pescuitul ilegal pe Nistru și pe liman în zonele ce aparțineau României etc.

Din rapoartele Serviciului de Informații al Armatei de Est rezultă că bolșevicii trimiteau în Basarabia, pentru spionaj oameni bine pregătiți cu misiunea să procure informații cu privire la tăria și dispunerea diviziilor românești, a depozitelor de armament muniții și subzistențe, a stării de spirit din armata română în legătură cu revoluția rusă. Se încerca organizarea și înarmarea cu arme și muniții a unor locuitori din Basarabia, în special cei de origine rusă, pentru a provoca revoluții bolșevice și introducerea de agenți în unitățile române. În rapoartele respective se menționa despre șefii politici și militari bolșevici că aceștia aveau convingerea că armata română era singura armată din Europa rămasă disciplinată și neatinsă de bolșevism și că o acțiune militară asupra României în asemenea condiții ar fi fost riscantă².

La 23 ianuarie 1919, pichetele românești de grăniceri au fost atacate pe linia Nistrului de la Ataohi până la Hotin de grupuri armate formate din circa 300 de oameni care au trecut pe gheață. Au căzut mulți soldați români uciși, spânzurați și aruncați în apă după ce au fost torturați în mod bestial (tărirea limbii de exemplu). O ripostă viguroasă a două regimente din Corpul II Armată au aruncat pe atacatori peste fluviu ocupând mai multe localități din stânga Nistrului printre care și orașul Hotin.

În sud - Tighina - Cetatea Albă - zona de responsabilitate a Brigăzii 9 Infanterie în subordinea căreia se afla Escadrila de Vedete Nistru, bolșevicii au organizat avanposturi formate din amplasamente de luptători armați cu mitraliere, fixați în tranșee cu intenția de invazie în Basarabia pe la Maiaki-Palanca, pe limanul Nistrului sau pe Mare la Bugaz. Trupele române au ocupat în februarie 1919 Tiraspolul și Razdelnia construind lucrări de apărare de-a lungul Nistrului, dar, în aprilie 1919, au fost nevoite să părăsească Tiraspolul fiind respinse. Bolșevicii concentrați pe Nistru au trecut apa cu bărcile și au atacat posturile românești ucigând și făcând prizonieri.

În aprilie 1919 Armata Roșie obligă trupele anglo-franceze care ocupau Odessa din noiembrie 1918 să se retragă.

Trei divizii franceze, două grecești și voluntarii polonezi, ruși și ucraineni au trecut din Ucraina în Basarabia, prin sud folosind punctele de trecere Maiaki-Gura Limanului, Oviodopol-Bugaz-Cetatea Albă, Tiraspol-Tighina. În această acțiune navele românești de pe Nistru și Liman au fost folosite intens (A se vedea capitolul Escadrila de Nistru). Se formează pe teritoriul Basarabiei un Comandament al Aliaților sub conducerea generalului francez D'Anselme în subordinea căruia a intrat și Escadrila de Vedete Nistru. Autoritatea acestuia se exercita de la Tighina până la Mare.

Din Buletinele Informative ale Comandamentului român din sudul Basarabiei rezultă că trupele franceze s-au dat la diferite jafuri, devastări, furturi, violuri și scandaluri care au îngrozit populația.

Această comportare rea a făcut ca raporturile dintre trupele române și cele franceze să devină tensionate, dispărând complet spiritul de camaraderie. „Soldații români nu aveau nici o considerație față de soldații francezi deoarece aceștia nu aveau o atitudine frumoasă față de ei”, se spunea într-un raport informativ³.

S-a dispus retragerea trupelor aliate din Basarabia, paza frontierei de la Tighina la Mare revenind armatei române.

² A. M. R. Fond Comandamentul Trupelor de Est, Dosar nr. 206, f. 12.

³ A. M. R. Fond Comandamentul Trupelor de Est, Dosar nr. 3, f. 6.

Unele unități demizininiste, zdrobite de Armata Roșie, au trecut Nistrul Din Ucraina în Basarabia pe la Râscăieți. Respingând somația românilor de a se retrage s-a deschis foc de armă împotriva lor. Confruntarea a fost puternică de vreme ce trupele noastre au consumat 21.000 cartușe de mitralieră Maxim, 12.000 cartușe de mitraliere franceze, 5.500 cartușe de pușcă și 20 obuze franceze, iar 1000 de atacatori au fost uciși și 150 răniți. S-au capturat 307 arme, două mitraliere, patru puști mitraliere, 33 de cai și un câțar⁴.

Incidentul este o dovadă că România nu a admis trupe ale generalului Denikin pe teritoriul său.

În anul 1920 trupele române din Basarabia au fost supuse focurilor de armă și loviturilor de tun. Bande înarmate au atacat pichetele grănicerești, posturile de jandarmi, jefuind și ucigând oameni. Au fost răspândite manifeste pentru fraternizare cu revoluția rusă, soldații fiind îndemnați să meargă cu Armata Roșie pentru eliberarea Basarabiei. La sud de Tighina, pe malul stâng al Nistrului s-au semnalat mișcări de trupe, lucrări de fortificații. Asupra vedetelor românești ce se aflau în patrulare pe limanul Nistrului s-au tras lovituri de tun de la uscat și focuri de mitralieră de pe șalupe. După datele rapoartelor informative din decembrie 1920 rezultă existența la Tiraspol a 400 de militari cavaleriști ruși și a 200 în satul Katargi. La nord de acest sat au fost semnalate patru tunuri, două de 76 mm și două de 105 mm calibru, platforme și adăposturi blindate. Între Maiaki și Tiraspol se afla Armata 14-a bolșevică formată din diviziile 42 și 43, în tranșee apărate cu rețele de sârmă ghimpată. Două regimente de artilerie (nr. 362 și 52) erau dispuse între Odessa și Tiraspol, pregătite pentru un eventual atac contra armatei române⁵.

Brigada 9-a Infanterie română era formată din unitățile și efectivele rezultate din următorul total:

1.	Regimentul 7	Infanterie	=	28 ofițeri	+	534 trupă
	Prahova					
2.	Batalionul 1/32	Infanterie	=	6 ofițeri	+	155 trupă
3.	Compania 5/2	Grăniceri	=	2 ofițeri	+	228 trupă
4.	Compania 5/2	Grăniceri	=	3 ofițeri	+	272 trupă
5.	Artileria Grea	(Rgt. 4	=	7 ofițeri	+	85 trupă
	Artilerie)					
6.	Artileria Grea	(Rgt. 7	=	8 ofițeri	+	125 trupă
	Artilerie)					
7.	Gruparea proiectoare		=	2 ofițeri	+	24 trupă
8.	Escadrila Vedete		=	2 ofițeri	+	37 trupă
9.	Post telegraf		=	1 ofițeri	+	11 trupă
				590 ofițeri	+	1471 trupă ⁶

În această conjunctură politico-militară a acționat Escadrila de Vedete Nistru. Activitatea forțelor navale românești pe Nistru-Liman și pe Mare în perioada 1918-

⁴ A. M. R. Fond Registru Jurnal de Operații Brigada a 9-a Infanterie, Dosar nr. 56, f. 20.

⁵ A. M. R. Fond Brigada 9 Infanterie, Registru Jurnal de Operații, Dosar nr. 56, f. 55.

⁶ *Ibidem*.

1921 a fost meritorie. Ea a probat calitățile excepționale ale ofițerilor și echipajelor și a evidențiat importanța mijloacelor militare pe apă în situații de criză.

Marina Română în sistemul de apărare a graniței de est 1918-1921. La începutul lunii octombrie 1918 s-a hotărât ca Vedetele fluviale „N. G. Ioan” și „Locotenent Călinescu” să fie constituite în Escadrila de Nistru cu punctul de bazare la Bender (Tighina). Comanda acestei unități a fost încredințată locotenent-comandorului Virgiliu Dragalina fiul generalului Ion Dragalina. Vedetele au mers pe Dunăre până la Vâlcov. Aici au fost pregătite în vederea navigației pe mare, o premieră pentru aceste nave fluviale, misiune dificilă, plină de riscuri. Au fost demontate catargele și proiectoarele, au fost amarat (fixate n. a.) toate obiectele de la bord și s-a ambarcat apă dulce în butoaie așezate în bărci. Pentru siguranță a fost destinată canoniera „Grivița” care le-a escortat („Grivița” era o navă maritimă n. a.). Marșul lor nu a fost lipsit de evenimente. Chiar la ieșirea în mare navele au suferit o intensă mișcare oscilatorie, (rului n. a.) vântul a crescut în intensitate iar la o vedetă apa dulce din căldare s-a amestecat cu cea sărată prin infiltrații la condensor din cauza garniturilor vechi care n-au asigurat o etanșeitate completă. La intrarea în Limanul Nistrului s-a navigat cu sonda prin măsurarea adâncimilor, deoarece pilotul dat de Serviciul Transporturilor nu cunoștea îndeajuns zona. Nava de escortă s-a pus pe uscat de unde a ieșit singură, deși una dintre vedete a încercat să-i acorde ajutor. După un marș care s-a desfășurat de la 7 octombrie 1918 ora 9,45 până la 9 octombrie 1918 ora 9,00, vedetele au intrat în portul Cetatea Albă. De aici au început să navigheze spre Bender conduse de un pilot rus, cunosător al itinerariului de parcurs. S-a luat drum pe lângă coasta basarabeană la circa 2 km depărtare. La gura Nistrului sonda măsura 8-10 m adâncime, putându-se naviga pe noapte senină sau cu proiectoarele. S-a trecut prin porturile nistrene Maiaki, Palanca, Tudorova, ajungându-se la Râscăieți de unde s-a plecat la Ciobruți pe partea basarabeană.

În ziua de 11 octombrie 1918 vedetele continuă marșul pe lângă malul drept (ucrainean) prin trecătoarea Jidanskaia și porturile Slobozia, Gulenca, Tiraspol și Bender, punctul final. Timp de patru zile s-a parcurs distanța de la Chilia-Veche la Bender⁷. Vedetele au navigat pe mare cu propriile mijloace chiar pe vreme rea, infirmându-se părerea comandantului Diviziei de Dunăre care „găsea că vedetele nu pot merge cu propriile lor căldări”.

Comandantul Escadrilei de Nistru locotenent-comandorului Virgiliu Dragalina raporta că pentru navigația pe mare a vedetelor fluviale trebuie construite două tancuri a câte 500 litri pentru apă dulce în camera mașinilor, în cele două borduri, kilometrarea Nistrului între Bender și Gură și punerea unor geamanduri pe Liman. Escadrila de Vedete Nistru a fost pusă la dispoziția Comisariatului General Basarabean sub comanda operativă a Sectorului de acoperire „General Olteanu” (11 octombrie 1918). Misiunea escadrilei în luna noiembrie 1918 a fost „apărarea podului de cale ferată și a

⁷ Limanul Nistrului are o lungime de 40 km și o lățime de 9-12 km la nord de Cetatea Albă și 5-8 km la sud de acest port. Este în întregime navigabil. Insula Carolina, o limbă de pământ, lungă de 4.500 metri și lată de 300-400 metri închide limanul de Marța Neagră. Apele Nistrului și Limanului se scurg în mare prin două porți de circa 100 metri. Iarna Limanul îngheață. Pe la sudul Limanului trecea o cale ferată peste insula Carolina spre Odessa. De la Gura Nistrului la Bender (Tighina) Nistru se întinde pe 280 km.

⁷ A. M. R., Fond Divizia de Dunăre, Dosar nr. 3, f. 355-358.

șoselei de la Bender, pentru a interzice trupelor ruse bolșevice să treacă Nistrul și să ocupe localitatea și portul". De fapt apărarea portului se rezuma pe forța grupului de vedete, în oraș fiind doar o singură baterie de artilerie de câmp, amplasată la sud și slabe forțe de infanterie și cavalerie. Prin patrulări de zi și de noapte în lungul fluviului s-au împiedicat grupurile militare bolșevice să se apropie de pod, noaptea folosindu-se proiectoarele de la bordul navelor ancorate în aval.

La dispoziția grupării de vedete au fost puse la sfârșitul anului 1918, vasul „Nicopole” și trei șalupe luate de la austrieci. În ianuarie 1919, a fost trecut în subordinea Escadrilei și vasul „Borcea”, aflat la Cetatea Albă. Fiind la iernat în portul Cetatea Albă, vedetele au făcut recunoașteri pe Liman când gheața era topită, pe malul ucrainean cât și pe Nistrul de Jos. Vasul „Borcea” împreună cu o echipă de marinari din echipajul unei vedete au lucrat la refacerea și închiderea podului de la Bugaz. Vedeta nr. 7 împreună cu vasul „Borcea” au asigurat convoierea în Liman a vaselor și șlepurilor particulare.

O intensă activitate au desfășurat Escadrila de Vedete Nistru la trecerea din Ucraina în Basarabia a celor patru divizii (două franceze, una grecească și una poloneză). Cu ajutorul vedetei nr. 7, a vaselor „Borcea” și „Kasar”, a trei șleपुरi fluviale și a unui bac s-a reușit trecerea întregului material al acestor M. U. în Basarabia fără accidente majore. Vedetele au patrulat coasta ucraineană, au luminat cu proiectoarele îmbarcarea trupelor în portul Ovidiopol și debarcarea lor la Cetatea Albă, asigurând și paza convoaielor pe timpul nopții. Au remarcat șlepurile încărcate cu tunuri grele și de câmp, vehicule blindate, muniție, mașini sanitare și căruțele. Vedetele au asigurat transbordarea de pe un mal pe altul a statelor majore ale acestor divizii și a ofițerilor și au menținut legătura între Cetatea Albă și flota aliată ancorată în rada portului Bugaz. Trupa celor patru divizii a fost trecută cu lotci și barcaze de la Ovidiopol la Cetatea Albă precum și pe podul de la Carolina-Bugaz în răspunderea Escadrilei.

S-a recunoscut că fără concursul escadrilei întregul material al celor patru divizii ar fi fost capturat de către unitățile rusești bolșevice.

Luna aprilie 1919 a fost bogată în evenimente pentru Escadrila de Vedete Nistru. Un convoi de vase de pe Nistru care urmau să fie evacuate pe Dunăre a fost atacat cu focuri de arme și mitraliere în dreptul satului Maiaki. Au fost răniți, vasele scufundate, și prizonieri printre care și căpitanul de marină Periețeanu. Cinci vapoare și un șlep au rămas sub paza marinei și sub îngrijirea escadrilei la Tudorova pe Nistru. În ziua de 13 aprilie 1919 vedetele „N. Gr. Ioan”, „Locotenent Călinescu” și vasul „Borcea”, au debarcat un pluton de infanterie la stația de hidroavioane de la Atarik, capturând material de aviație, trei pontoane și o șalupă. Au fost distruse și patru hidroavioane noi. După două zile Escadrila de Vedete a intrat în subordinea Comandamentului Aliatilor din Basarabia condus de generalul D'Anselme. Escadrila și o secție de artilerie de câmp ambarcată pe un bac remorcat de vasul „Borcea” au bombardat portul și satul Maiaki scufundând trei nave de pasageri, un șlep de Dunăre și două barcaze mari. S-a tras cu tunurile de la distanța de 4.500 metri sub un foc viu de mitraliere rusești. Escadrila a fost completată cu vedetele nr. 4 și 5. Cele patru nave au participat la o incursiune pe coasta ucraineană pentru distrugerea materialului flotant rusesc din zonă. Acțiunea a fost întâmpinată de un viguros foc de artilerie bine executat în special asupra vedetelor. În ziua de 20 aprilie 1919 întreaga escadrilă, în linie de

front, a intrat în portul Maiaki bombardându-l de la 500 metri distanță. Acțiunea a fost remarcată de generalul D'Anselme prin Ordinul numărul 149 astfel: „Felicit echipajele Marinei Române, de avântul și devotamentul care l-au pus în a îndeplini, câteodată sub foc violent misiunea de curățire a Nistrului și Limanului și rog pe locotenentul-comandor Dragalina să binevoiască a comunica tuturor mulțumirile mele”⁸.

La 25 aprilie 1919 vedetele primesc misiunea de a patrula noaptea pe Liman pentru a împiedica orice încercare a grupurilor militare rusești de a forța trecerea pe malul basarabean. De la portul Bagaz escadrila a controlat coasta ucraineană pe Liman și pe mare asigurând legătura cu flota aliată.

În luna 1919 au loc bombardamente rusești asupra parcului de nave românești de la Tudorova și asupra Bugazului de pe înălțimile satului Carolina. Vedetele au executat trageri cu tunurile asupra unui grup de lucrători de la podul portului Maiaki și a unor piese de artilerie distrugându-le. Au participat la formarea unui detașament de debarcare compus din 502 de militari cu două mitraliere pentru a coopera cu forțele române din Cetatea Albă.

Escadrila se completează cu vedeta nr. 3 „Căpitan M. Romano” venită de la Dunăre (21 iunie 1919) și care înlocuiește vedeta nr. 7, plecată la arsenalul Marinei din Galați pentru revizii tehnice. Evenimentul a fost consemnat în Jurnalul de bord al Escadrilei astfel: „Vedeta „Locotenent Călinescu” ieșind definitiv din Escadra de vase de Nistru aduc comandantului căpitan Malcoci Petrescu, șefului mecanic Calinic și întregului echipaj viile mele mulțumiri și întreaga mea admirație de modul cum și-au îndeplinit datoria către Patrie și în serviciile aduse aliaților noștri în transbordarea unei părți din trupe ca și la salvarea întregului material al diviziilor franceză, elenă și poloneză. Căpitanul Malcoci Petrescu, în tot acest timp, conducând cu destoinicie vedeta, nu a cunoscut oboseala executând întocmai cu multă bravură și cu un puternic avânt toate ordinele primite, chiar sub focul violent al inamicului.

La toate acțiunile la care a luat parte vedeta nr. 7, echipajul a fost la înălțimea comandantului, cu cât această vedetă a fost într-o intensă activitate de la începutul lunii octombrie 1918 pe întreaga lungime a Nistrului (?). Comandantul și echipajul pot fi mândri că pavilionul vedetei lor împreună cu al vedetei numărul 6, au fost primele pavilioane române care au fălăit deasupra Nistrului ca hotar al României de azi”⁹.

În iunie 1919 Escadrila de Vedete Nistru s-a aflat în subordinea operativă a Brigăzii 9 Infanterie comandată de colonelul I. Caracas, stabilindu-i-se următorul plan de acțiune:

- Sector de supraveghere: - Limanul (de la Gura Roșie la Bugaz) și țărmul Mării Negre (de la Bugaz la lacul Burnas)
- Misiune: - De a supraveghea lacul și Insula Carolina și a zădărnici orice încercare de trecere a inamicului în acest sector.
- A concura la acțiune cu trupele de uscat contra oricărei încercări de trecere a inamicului.
- Forțe: - Escadrila de vase Liman: patru vedete și cinci șalupe armate cu câte o mitralieră.
- Distribuția forțelor: - Două vedete la Cetatea Albă și două la Bugaz

⁸ A. M. R. Fond Divizia de Dunăre, Dosar 103, f. 355-358.

⁹ A. M. R. Fond Divizia de Dunăre, Dosar 58, f. 104.

- O șalupă la Roscanscaia, două la Cetatea Albă și două la Bugaz.
- Supravegherea:
  - Pe timpul zilei vedetele și șalupele rămân punctele unde se găsesc dislocate. Supravegherea se face de trupele de uscat.
  - Pe timpul nopții supravegherea lacului prin șalupe.
  - La Bugaz patrulările pe mare în largul insulei sunt făcute de vedete. Când marea este agitată (vânt de la sud) vedetele nu pot ieși în mare.
- Legături:
  - Escadrila este legată cu sectorul prin telefon și agenți pe jos.
- Acțiunea Escadrilei:
  - a) În cazul unei debarcări la Cetatea Albă inamicul va bombarda această localitate, vasele nu vor putea rămâne în acest port. Ele se vor refugia la Bugaz.
  - b) În cazul unei debarcări la Sabă, vasele vor acționa pentru a paraliza acțiunea inamicului în acest punct.
  - c) În fine o debarcare la Bugaz este posibilă. Inamicul va trebui să ocupe Insula Carolina și apoi trecerea canalului între Bugaz. Vedetele vor ieși în mare și prin acțiunea lor vor împiedica pe cât posibil debarcarea inamicului pe insulă¹⁰.

Planul de acțiune al Escadrilei de Vedete este semnat de colonelul I. Caracaș, comandantul Brigăzii 9 Infanterie. La sfârșitul lunii iunie 1919 sosesc de la Dunăre trei șalupe armate cu mitraliere, mărinde astfel forța combativă a Escadrilei. Vedetele au executat misiuni de patrulare pe coasta Ucrainei. Sub tirul artileriei rușilor-bolșevici, vedetele au susținut flancul drept al unui detașament care avansa în Insula Carolina în ajutorul trupelor române puternic atacate. Insula Carolina fusese ocupată de români la 29 iunie, iar rușii făceau eforturi pentru a reveni aici. Spre exemplu la 30 iunie 1919 aceștia au trecut în forță 40 de oameni în insulă și au atacat cu focuri de arme și mitraliere, dar s-au retras fiind bombardați de artileria vedetelor, insula fiind complet curățată.

Vedetele 2 și 3 au capturat în ziua de 2 iulie 1919, vasul cu motor „Niculae” sub pavilion rusesc împreună cu echipajul de 19 persoane plus ofițerii ce se aflau la bord. Nava a fost dusă la remorcă în portul Bugaz.

La 14 iulie 1919 Escadrila de Vedete Nistru, avea în componere cinci vedete și șase șalupe armate care patrulau pe Liman în fiecare noapte pentru siguranța sectorului. Cu prilejul unei inspecții a generalului de divizie Popovici Escadrila de Vedete a fost felicitată și laudată pentru modul în care și-a făcut datoria și a dat concurs trupelor de uscat pentru apărarea Limanului cerându-se propuneri pentru decorări. Activitatea vedetelor staționate în porturile Bugaz și Cetatea Albă în luna august 1919 a cuprins: recunoașteri ale peninsulei Carolina, capturarea unui barcăz ce naviga de la Odessa la Constantinopol, debarcarea de trupe pentru ocuparea satului Carolina, distrugerea liniei ferate și a adăposturilor blindate din capul peninsulei. Comandantul și echipajul vedetei

¹⁰ A. M. R. Fond Registru Jurnal de Operații Brigada a 9-a Infanterie, Dosar nr. 56, f. 20-21.

numărul 3 „Căpitan Mihail Romano” au fost citați prin Ordinul de Zi nr. 102 pe escadrilă pentru curajul pe care l-au arătat în ziua de 6 august când vedeta a fost surprinsă de focul inamic cu o parte din echipaj debarcat la mal în dreptul satului Carolina pentru capturarea unor bărci, cât și pentru inițiativa acestui ofițer care în noaptea aceleiași zile a debarcat din nou la Carolina capturând bărcile, îndeplinind astfel misiunea ce-o avusese”¹¹.

Vedetele au ambarcat din peninsula Carolina și au transportat în portul Bugaz, 10 tunuri de 75 mm calibru, două obuziere de 120 mm, două obuziere de 152 mm, 37 de antretrenuri și chesoane, capturate de către trupele române. Operațiunea a fost consemnată în Ordinul de Zi numărul 106 astfel: „Cu ocazia capturării și ducerii la Bugaz a 10 tunuri de 76 mm, două obuziere de 120 mm și două obuziere de 152 mm, precum și restul materialului de artilerie distingându-se comandanții vedetelor nr. 1 „Maior Ene Constantin” (Căpitanul Ulic Constantin n. a.) și nr. 2 „Căpitan N. I. Bogdan” (căpitan Baicu Ștefan n. a.) împreună cu echipajele acestor vedete precum și echipajele de marinari de sub comanda plutonierului de arme le aduc laude și mulțumiri. Fără prețiosul lor concurs acest bogat material de război nu putea fi luat de la inamic și transportat la Bugaz”¹². Ordinul poartă semnătura locotenent-comandorului V. Dragalina, comandantul Escadrilei de Vedete Nistru. Au fost aduse mulțumiri Escadrilei de Vedete pentru această acțiune și de către generalul Popovici, comandantul trupelor din Basarabia.

Un puternic angajament de artilerie s-a dezlănțuit de către vedeta nr. 3, în urma unui atac inamic (nava a fost lovită în 57 de locuri) când a tras 116 obuze și șrapnele. În luna septembrie 1919 Escadrila de Vedete a asigurat escorta vaselor ce se scurgeau pe Nistru spre Liman și au continuat misiunea de patrulare pe coasta ucraineană până în dreptul portului Oedessa. Intrând în Oedessa comandanții vedetelor au făcut vizite de curtoazie pe vasul amiral englez „Emperor of India” staționat în port, fiind felicități de comandantul navei.

La 25 septembrie 1919 la comanda Escadrilei de Vedete Nistru a fost numit locotenent-comandor Popovici, predecesorul său fiind trecut într-o funcție superioară. Cu acest prilej comandorul Vasile Scodrea, locțiitorul comandantului Marinei Militare, a spus: „... Actualmente sunteți singura unitate de marină pe front. Privirile noastre sunt ațintite asupra voastră și tot ce faceți voi se resfrânge asupra întregii marine. Până acum v-ați făcut cu prisosință datorita culegând lauri și laudele tuturor șefilor voștri. Eu vă felicit și vă mulțumesc din partea întregii marine”¹³.

Locotenent-comandor V. Dragalina a părăsit postul cu bune aprecieri pentru activitatea desfășurată la granița pe apă în estul țării. Comandantul Diviziei de Dunăre nota în Foaia Calificativă pentru perioada 1 noiembrie 1918 - 1 aprilie 1919 următoarele: „A comandat Escadrila Vedete pe Nistru. S-a arătat că lucrează în mod conștiincios și duce la bun sfârșit orice misiune ce i se încredințează. Bun manevrier și îndrăzneț în întreprinderile sale”. Referindu-se la voiajul vedetelor pe mare până la Cetatea Albă se aprecia că: „s-a făcut în bune condiții, deși marea era relativ rea, grație măsurilor luate de acest ofițer”. Comandantul Marinei viceamiralul C. Bălescu, îl

¹¹ A. M. R., Fond Divizia de Dunăre, Dosar nr. 58, f. 75.

¹² *Ibidem*, f. 75.

¹³ A. M. R., Fond Divizia de Dunăre, Dosar nr. 58, f. 2-10.

propune la înaintare în grad „pentru serviciile ce a îndeplinit în timpul campaniei având în vedere și conduita pe frontul Nistrului împotriva bolșevicilor”¹⁴.

În noiembrie 1919 comanda Escadrilei de Vedete Nistru a fost încredințată căpitanului Ulic Constantin, absolvent cu rezultate meritorii a Școlii de Artilerie, Geniu și Marină (clasificat al doilea cu media generală 7,16 n. a.). unitatea de nave de pe Nistru și Liman, subordonată operativ Corpului II Armată a păstrat o autonomie suficientă în ce privește pregătirea și siguranța navală a vaselor.

Generalul de divizie Popovici, comandantul militar al Basarabiei a apreciat pozitiv activitatea acestuia arătând că: „s-a condus cu laudă și că merită înaintarea excepțională la gradul de căpitan-comandor.

Escadrila de Vedete Nistru a desfășurat în anul 1920, numeroase misiuni specifice. Printre acestea s-au înscris: recunoașteri și patrulări pe Nistru, Liman și Marea Neagră; a furnizat numeroase informații cu privire la baza de operații a flotei ruse din Limanul Nistrului, grupările de nave cu intenții de incursiune, trecerea Oceacovului la mare pe unde s-ar putea strecura vedete de război, fortificarea litoralului fluvial și maritim ucrainean, deschiderea canalului dintre insula Carolina și malul drept pe unde ar fi putut trece forțe militare, existența a numeroase vedete, remorchere, șalupe armate cu mitraliere rusești la Carolina, Maiaki etc.

Documentele de arhivă consemnează numeroase acțiuni armate ale bolșevicilor asupra navelor românești. Într-o dare de seamă înaintată eșaloanelor superioare de către comandantul Grupului Artilerie Grea Cetatea Albă maior Iliescu, se descriu evenimentele prin care a trecut vedeta numărul 1 de sub comanda căpitanului Ulic Constantin. Aceasta a plecat din Cetatea Albă în ziua de 1 aprilie 1920, la bord aflându-se și maiorul Iliescu, pentru a se studia și a se stabili cooperarea între escadrilă și artileria grea. La înapoiere, în dreptul casei roșii, la sud de Buzinova, bolșevicii au început să tragă asupra vedetei. Comandantul navei a virat spre firul apei Limanului unde adâncimea era mai mare, navigând prin dese schimbări de drum (zigzagare n. a.). Loviturile tot mai precise, cădeau foarte aproape de vedetă. S-a luat hotărârea de a se apăra deschizând foc asupra unei baterii inamice de la marginea satului Carolina. Focul bolșevicilor a încetat pentru moment dar după 15 minute s-a reluat cu mai mare intensitate. Vedeta a deschis din nou focul până s-a apropiat de Cetatea Albă când pericolul era înlăturat. S-au tras 48 de lovituri cu tunul de 47 mm calibru. Comandantul Grupului de Artilerie Grea Cetatea Albă maior Iliescu a apreciat evenimentul astfel: „Vedeta a scăpat numai grație energiei și priceperii comandanților săi direcți de pe punte care descoperiți au stat la posturile lor, căpitanul Ulic C. conducea vedeta, locotenent-comandorul Popovici la tun și subsemnatul la mitralieră, precum și devotamentului puținilor oameni vechi, deoarece pe vedetă se găseau recruți și vasul a trebuit condus cu mecanicul, un sergent bolnav și vreo trei patru oameni vechi”¹⁵.

¹⁴ *Ibidem*, f. 28; Locotenent-comandorul V. Dragalina a fost trimis în Anglia pentru a urma Școala Navală de Specialitate în tunuri și torpile pe care a început-o la 28 februarie 1921 după un stagiu de 8 luni la Londra pentru a învăța limba engleză.

¹⁵ A. M. R., Fond Comandamentul Trupelor de Est, Dosar 187, f. 73-74; Dintr-un raport al comandantului Bateriei a II-a Artilerie Grea, rezultă că s-au tras asupra vedetei 16 lovituri de 75 mm calibru, la a 5-a lovitură nava fiind încadrată. Tirul a început la ora 17,15 și a încetat la 17,40. (Fond Comandamentul Trupelor de Est, Dosar 187, f. 76).

În luna iulie 1920 șalupe de patrulare S 3 a Escadrilei de Vedete Nistru a fost atacată în dreptul satului Seimeni de două șalupe bolșevice în timpul unei misiuni de observare pe Liman. Navele inamice au tras cu mitralierele de la bord și au încercat să o captureze. S 3 a reușit să iasă din zona periculoasă ajungând la malul românesc fără pierderi fiind susținută cu focuri de armă de o grupă de grăniceri ambarcată pe navă¹⁶.

În timpul unei recunoașteri pentru a se verifica dacă sunt nave inamice la Carolina cu intenția de a invadea portul Bugaz, vedeta numărul 3 a fost atacată cu lovituri de tun și focuri de mitraliere, deși se afla în apele românești (21 august 1920). Proiectilele au căzut la aproximativ 100 de metri punând în pericol nava. S-a răspuns energic cu tunul de la bord trăgându-se 29 de lovituri asupra bateriei și cuiburilor de mitraliere inamice de pe coasta ucraineană reducându-le la tăcere. Cu această ocazie s-au observat între satele Buzinova și Kagali, numeroase bărci ce puteau fi folosite pentru debarcarea de trupe terestre¹⁷.

Până la înghețarea Limanului Escadrila de Vedete Nistru a asigurat paza frontierei de stat pe apă în Est, interzicerea pescuitului ilegal în zonă, a încercărilor de trecere frauduloasă pe teritoriul românesc a unor bande armate de jefuitori etc. În condițiile în care grosimea gheții pe Nistru și pe Liman era între 10 și 14 cm, putându-se trece ușor granița, vedetele fiind în imposibilitate de a naviga s-au pregătit să tragă de pe loc în caz de atac.

În august 1920, la Cetatea Albă se aflau vedetele numărul 3 și 7 comandate de căpitanul Ulic. C. (era și comandantul vedetei 3) și de către căpitanul Iacomi Dorin, vasul Tiraspol și șalupele numărul 3 și 18, încadrate cu doi maiștri, un plutonier, trei funcționari civili, trei sergenți, opt caporali și 38 soldați marinari.

La sfârșitul anului 1920 generalul român a hotărât închiderea frontierei Nistrului și instituirea stării de asediu într-o zonă ce cuprindea 30 de km de la Nistru în interior.

Prin prezența Escadrilei de Vedete Nistru în Liman forțele rusești n-au încercat niciodată să treacă lacul și să debarce pe malul românesc și nici să facă incursiuni în Basarabia.

Toate atacurile pentru respingerea trupelor românești din insula Carolina, au fost oprite grație concursului dat de către vedetele staționate la Bugaz. Intervenția vedetelor cu artileria de la bord a interzis instalarea artileriei grele rusești în apropierea satului Carolina. Astfel portul Bugaz, unde se afla grosul forțelor românești din subsectorul de sud, printre care și o parte a Escadrilei de Vedete Nistru nu a fost lovit.

În luna martie 1921, cu prilejul unei inspecții la Escadrila de Vedete Nistru, se propune schimbarea acestora deoarece fiind construite pentru râu și neavând rezerve pentru apă dulce, căldările lor se desfăceau des din cauza depunerilor de sare. Apa de mare sărată intra în Limanul Nistrului mai ales când bătea vântul de la est¹⁸.

¹⁶ A. M. R., Fond Comandamentul Trupelor de Est, Dosar 115, f. 402.

¹⁷ A. M. R., Fond Comandamentul Trupelor de Est, Dosar 133, f. 490 (Raport Informativ).

¹⁸ A. M. R., Fond Divizia de Dunăre, Dosar nr. 131, f. 444-445.

Comandanții Escadrilei și Vedetelor Nistru:

1.	Dragalina Virgiliu	Locotenent- comandor	Comandantul Escadrilei și al Vedetei nr. 1, „Maior Ene Constantin” (1918 - noiembrie 1919)
2.	Rășcanu Iosif	Căpitan	Comandantul Vedetei nr. 2, „Căpitan N. L. Bogdan”.
3.	Baicu Ștefan	Căpitan	Comandantul Vedetei nr. 3, „Căpitan M. Romano”
4.	Focșa Ioan	Căpitan	Comandantul Vedetei nr. 4, „Maior Dimitrie Giurescu”
5.	Petre Vasile	Căpitan	Comandantul Vedetei nr. 5, „Maior Gheorghe Șonfu”
6.	Iacomi Dorin	Căpitan	Comandantul Vedetei nr. 6, „Căpitan N. Gr. Ioan”
7.	Malcoci Petrescu	Căpitan	Comandantul Vedetei nr. 7, „Locotenent Dimitrie Călinescu”
8.	Ulic Constantin	Căpitan	Comandantul Escadrilei și al Vedetei nr. 1, „Maior Ene Constantin”, după locotenent-comandorul Dragalina Virgiliu

Echipajul unei vedete era format din 26 de militari: un comandant căpitan, un submaistru, patru sergenți, șapte caporali și 13 soldați.

Marinari decorați pentru acțiunile de pe Nistru și Liman 1919-1920.

1.	Rășcanu Iosif, căpitan Comandant Vedeta nr. 2	„Steaua României” în grad de Cavaler cu spade și panglică de Virtutea Militară	Pentru bravura și destoinicia cu care a condus vedeta în luptele cu rușii de pe Nistru și Liman (aprilie-iulie 1919). A bombardat cu energie portul Maiaki scufundând și avariind trei vase și un șlep inamic. A respins cu pierderi atacurile navale ale vaselor dușmane asupra trupelor noastre din insula Carolina. A capturat corabia inamică „Niculae” pe care a adus-o remorcată la țărnul nostru sub bombardamentul artileriei dușmane.
2.	Focșa Ioan, Căpitan Comandant Vedeta nr. 4	„Steaua României” în grad de Cavaler cu spade și panglică de Virtutea Militară	Pentru bravura și destoinicia în comanda vedetei în luptele cu rușii de pe Nistru și Liman (aprilie - iulie 1919). A distrus întregul material flotat inamic din lacul Liman. A respins cu pierderi și atacurile navale dușmane asupra trupelor noastre din insula Carolina.

3.	Baicu Ștefan, Căpitan Comandant Vedeta nr. 3	„Steaua României” în grad de Cavaler cu spade și panglică de Virtutea Militară	Pentru bravura și destoinicia în comanda vedetei nr 3, în luptele cu rușii de pe Nistru și Liman (aprilie- iulie 1919). A capturat corabia „Niculae”.
4.	Petre Vasile, Căpitan Comandant Vedeta nr. 5	„Steaua României” în grad de Cavaler cu spade și panglică de Virtutea Militară	Pentru bravura și destoinicia în comanda vedetei nr 5, în luptele cu rușii de pe Nistru și Liman (aprilie- iulie 1919). A distrus întregul material flotant inamic din portul Ovidiopol și lacul Liman. A respins atacurile asupra insulei Carolina.
5.	Ulic Constantin, Căpitan Comandantul Escadrilei și al Vedetei nr 1	„Steaua României” în grad de Cavaler cu spade și panglică de Virtutea Militară	Pentru bravura și destoinicia în luptele cu rușii de pe Nistru și Liman. A asigurat serviciul pe lacul Liman. A respins cu pierderi atacurile inamice asupra trupelor noastre din insula Carolina.
6.	Vasiliu Alexandru, Comandant port Cetatea Albă	„Steaua României” cu spade în grad de Cavaler	A adus reale servicii Escadrilei de Nistru și aliaților în operațiunile contra rușilor de pe Nistru și Liman
7.	Teodorescu Matei, Căpitan Comandant port Bugaz	„Steaua României” cu spade în grad de Cavaler	A adus reale servicii Escadrilei de Nistru și aliaților în operațiunile contra rușilor de pe Nistru și Liman
8.	Lungu Gheorghe, Căpitan Căpitan de vas	„Steaua României” cu spade în grad de Cavaler	A adus reale servicii Escadrilei de Nistru și aliaților în operațiunile contra rușilor de pe Nistru și Liman
9.	Jianu Păun, Plutonier (r) În echipajul vedetei nr. 7	Medalia „Bărbăție și credință” cu spade clasa I-a	Pentru participarea la luptele cu rușii pe Nistru și Liman. A contribuit la scufundarea și avarierea a trei vase și un șlep inamic
10.	Macarie Sava, Plutonier (r) În echipajul vedetei nr. 3	Medalia „Virtutea Militară” clasa a II-a	Pentru participarea la luptele cu rușii pe Nistru și Liman și la capturarea corăbiei „Niculae”.
11.	Șerban Vasile, Sergent În echipajul vedetei nr. 1	Medalia „Virtutea Militară” clasa a II-a	Pentru participarea la luptele din insula Carolina .

12.	Crivilaru Ion Sergent Şef de şalupă (şalupa S3Elba)	Medalia „Bărbăţie şi credinţă” cu spade clasa II-a	Pentru bravura şi destoinicia dovedită în transbordarea materialului de artilerie al diviziilor aliate pe Liman (aprilie 1919)
13.	Brâncoveanu Alexandru, Sergent Mecanic pe remorcherul „Borcea”	Medalia „Bărbăţie şi credinţă” cu spade clasa II-a	Pentru bravura şi destoinicia dovedită în transbordarea materialului de artilerie al diviziilor aliate pe Liman (aprilie 1919)
14.	Boiangiu Sotir, Sergent Pilot pe remorcherul „Borcea”	Medalia „Bărbăţie şi credinţă” cu spade clasa II-a	Pentru bravura şi destoinicia dovedită în transbordarea materialului de artilerie al diviziilor aliate pe Liman (aprilie 1919)

Au mai fost decoraţi cu Medalia „Bărbăţie şi Credinţă” cu spade clasele a II-a şi a III-a:

6 caporali, soldaţi (marinari, motorişti)	din echipajul remorcherului „Borcea”
4 sergenţi	din echipajul Vedetei nr. 1, „Maior Ene Constantin”
2 sergenţi, 1 submaistru	din echipajul Vedetei nr. 5, „Maior Gheorghe Şonţu”
5 sergenţi, 1 caporal, 1 submaistru	din echipajul Vedetei nr. 2, „Căpitan N. L. Bogdan”
1 plutonier (r), 1 submaistru,	din echipajul Vedetei nr. 3, „Căpitan M. Romano”
2 sergenţi, 1 soldat	din echipajul Vedetei nr. 6, „Căpitan N. Gr. Ioan”
1 plutonier, 1 submaistru, 4 sergenţi, 1 caporal, 1 soldat	din echipajul Vedetei nr. 4, „Maior Dimitrie Giurescu”
1 plutonier, 1 submaistru, 4 sergenţi, 1 caporal, 1 soldat	din echipajul Vedetei nr. 6, „Căpitan N. Gr. Ioan”
1 maistru, 2 sergenţi, 1 caporal, 1 soldat	din echipajul Vedetei nr. 7, „Locotenent Dimitrie Călinescu”
1 maistru, 1 submaistru	din echipajul Vedetei nr. 1, „Maior Ene Constantin”
1 caporal, 6 soldaţi	din echipajul Vedetei nr. 5, „Maior Gheorghe Şonţu”
4 caporali, 5 soldaţi	din echipajul Vedetei nr. 2, „Căpitan N. L. Bogdan”
1 caporal, 7 soldaţi	din echipajul Vedetei nr. 3, „Căpitan M. Romano”
5 caporali, 9 soldaţi	din echipajul Vedetei nr. 4, „Maior Dimitrie Giurescu”
6 caporali, 6 soldaţi	din echipajul Vedetei nr. 6, „Căpitan N. Gr. Ioan”
3 caporali, 5 soldaţi	din echipajul Vedetei nr. 7, „Locotenent Dimitrie Călinescu”
5 caporali, 6 soldaţi	

Dintre ofițerii Escadrilei de Vedete Nistrul au fost decorați anterior următorii:

1. Dragalina Virgil Locotenent-comandor	„Coroana României” în grad de Ofițer cu spade și panglică de Virtutea Militară	Pentru bravura și destoinicia cu care a comandat Vedeta nr. 3 în acțiunile contra bolșevicilor ruși în ianuarie-februarie 1918.
2. Malcoci Petrescu Căpitan	„Steaua României” în grad de Cavaler cu spade și panglică de Virtutea Militară	Pentru bravura și destoinicia cu care s-a distins în luptele cu flota rusă bolșevică de la Vâlcov.

THE ROMANIAN NAVY IN THE DEFENDING SYSTEM OF THE EASTERN BORDER

Abstract

At the beginning of the year 1918 the Eastern frontier of Romania represented a big problem for the government and for the Superior military commands of the country, which were watching the political and military events that took place in the East. Their attention and were the worry especially regarded the vehemence of Russia and Ukraine in rejecting the union of Basarabia and Romania at 27th of March / 9th of April 1918, the military intervention of England, Japan, U. S. A., Entente against the Soviet Russia, the uprising of the Russian white constables, the occupation the Ukraine and by the German and Austrian army, the defecting of the Entente's campaigns. Among the military forces sent by the Romanian M. C. G. in Bucovina and Basarabia it was the Flotilla of Vedette Boats Nistru formed by fluvial fight ships, ship's boat, steams and various crafts. The activity of the Romanian Flotilla took place and Nistru-Liman and on the sea, having as objective to impede the Bolshevik army to pass the Nistru to Basarabia.

There were been organized patrolling, reconnoiters etc. The Flotilla of Vedette Boats gave information about the Bolshevik ships and their intentions. Because of the presence of the Flotilla of Vedette Boats Nistru, the Russian army had never tried to puss the lake and to land on the Romanian shore. The commanders of the ships and the ship's company were decorated for their bravery and competence.